

VILNIAUS UNIVERSITETAS

Lietuvos Respublikos sveikatos
apsaugos ministerijai

| 2024-05-29 Nr. (1.1.3-421)10-1854

DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS NUTARIMO „DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS ODONTOLOGIJOS PRAKTIKOS IR BURNOS PRIEŽIŪROS PRAKTIKOS ĮSTATYMO NR. I-L246 1, 2, 11 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTO NR. XIVP-3096(3) IR LIETUVOS RESPUBLIKOS PACIENTŲ TEISIŲ IR ŽALOS SVEIKATAI ATLYGINIMO ĮSTATYMO NR. I-L562 2 IR 24 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTO NR. XIVP-3097(2)“ PROJEKTO

Vilniaus universitetas pagal kompetenciją išnagrinėjo Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministerijos (toliau – Sveikatos apsaugos ministerija) pakartotinai pateiktą derinti pakoreguotą Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos odontologijos praktikos ir burnos priežiūros praktikos įstatymo Nr. I-L246 1, 2, 11 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3096(3) ir Lietuvos Respublikos pacientų teisių ir žalos sveikatai atlyginimo įstatymo Nr. I-L562 2 ir 24 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-3097(2)“ projektą (toliau – Nutarimo projektas) ir teikia pastabas ir pasiūlymus.

1. Nutarimo projekto 1.7 papunkčiu siūloma *„OPĮ projektą papildyti OPĮ 8 straipsnio 1 dalies 5 punkto pakeitimu, kuriame būtų numatyta išimtis, kad odontologo ar burnos priežiūros specialisto licencija nėra stabdoma, jei odontologijos ar burnos priežiūros praktikos klaida ar šiurkšti klaida buvo padaryta dėl netinkamos odontologijos ar burnos priežiūros studijų krypties studijų programų studento priežiūros jo praktikos metu, tačiau odontologo ar burnos priežiūros specialisto kompetencijos trūkumai nebuvo nustatyti“*. Lietuvos Respublikos odontologijos praktikos ir burnos priežiūros praktikos įstatymo (toliau – OPĮ) 8 straipsnis reglamentuoja tik odontologo ar burnos priežiūros specialisto licencijos sustabdymą. Manytina, kad Nutarimo projektu turėtų būti siūloma analogiška nuostata papildyti ir OPĮ 9 straipsnio 1 dalies 3 punktą, reglamentuojantį odontologo ar burnos priežiūros specialisto licencijos panaikinimą.

2. Nutarimo projekto 1.7 papunkčiu siūloma papildyti OPĮ 13 straipsnį 3 dalimi:

„3. Profesinės kompetencijos vertinimo komisija, nustačiusi, kad odontologas ar burnos priežiūros specialistas padarė odontologijos ar burnos priežiūros praktikos klaidą arba šiurkščią praktikos klaidą dėl netinkamos odontologijos arba burnos priežiūros studijų krypties studijų programos studento priežiūros, tačiau nenustatė odontologo ar burnos priežiūros specialisto profesinės kvalifikacijos neatitikimo licencijoje nurodytos profesinės kvalifikacijos reikalavimams, kreipiasi į asmens sveikatos priežiūros įstaigos, kurioje buvo teikiamos odontologijos ar burnos priežiūros paslaugos, kurių metu padaryta praktikos klaida arba šiurkšti praktikos klaida, vadovą dėl drausminės atsakomybės taikymo odontologui ar burnos priežiūros specialistui.“

Pirmiausia, atkreiptinas dėmesys į tai, kad tik galiojant senajam Lietuvos Respublikos darbo kodeksui (toliau – Darbo kodeksas) darbdavys galėjo darbuotojo elgesį, pažeidžiantį darbo drausmę, įvertinti skirdamas drausminę nuobaudą – pastabą, papeikimą ar atleidimą iš darbo. Tuo tarpu 2017 m. liepos 1 d. įsigaliojus naujai Darbo kodekso redakcijai, nebeliko

drausminės atsakomybės instituto – jį pakeitė darbo pareigų pažeidimo vertinimo procedūra (Darbo kodekso 58 straipsnis).

Antra, kaip teisingai Nutarimo projekte atkreipė dėmesį Sveikatos apsaugos ministerija, odontologo ar burnos priežiūros specialisto funkcijos, susijusios su studentų mokymo procesu asmens sveikatos priežiūros paslaugų teikimo metu, sietinos ne su jo kaip odontologo ar burnos priežiūros specialisto kompetencija ir praktikos kokybe, o su jo įsipareigojimų pagal darbo sutartį su asmens sveikatos priežiūros įstaiga, kurioje burnos priežiūros arba odontologijos studijų krypties studijų programos studentai atlieka praktiką, (darbo funkcijų) vykdymu. Atitinkamai iš minėtos darbo sutarties su asmens sveikatos priežiūros įstaiga kylantiems santykiams automatiškai bus taikomos Darbo kodekso nuostatos, įskaitant ir tas, kurios reglamentuoja darbo pareigų pažeidimus.

Trečia, Sveikatos apsaugos ministerijos siūlomoje OPĮ 13 straipsnio 3 dalies formuluotėje programuojamas tarsi automatinis galimo darbo pareigų pažeidimo procedūros inicijavimas ir atsakomybės taikymas – „*Profesinės kompetencijos vertinimo komisija <...> kreipiasi į asmens sveikatos priežiūros įstaigos <...> vadovą dėl drausminės atsakomybės taikymo odontologui ar burnos priežiūros specialistui.*“, tačiau atkreiptinas dėmesys į tai, kad, vadovaujantis Darbo kodekso 58 straipsnio 4 dalimi, „<...> darbdavys privalo pareikalauti darbuotojo rašytinio paaiškinimo, <...>. Darbo sutartis dėl darbuotojo padaryto antro tokio paties darbo pareigų pažeidimo gali būti nutraukta tik tada, jeigu ir pirmasis pažeidimas buvo nustatytas, darbuotojas turėjo galimybę dėl jo pasiaiškinti ir darbdavys per vieną mėnesį nuo pažeidimo paaiškėjimo dienos darbuotoją įspėjo apie galimą atleidimą už antrą tokį pažeidimą.“. Vadovaujantis minėtomis bei Darbo kodekso 58 straipsnio 4 dalies nuostatomis, darbdavys norėdamas pasinaudoti teise nutraukti darbo sutartį, jeigu darbuotojas padaro pareigų, kurias nustato darbo teisės normos ar darbo sutartis, pažeidimą, ir nepažeisti darbuotojo teisių, pirmiausiai turėtų atlikti visą eilę privalomų procedūrų.

Tai pat norėtume atkreipti dėmesį į dar vieną Sveikatos apsaugos ministerijos siūlomos OPĮ 13 straipsnį 3 dalies formuluotės trūkumą – „*Profesinės kompetencijos vertinimo komisija, nustačiusi, kad odontologas ar burnos priežiūros specialistas padarė odontologijos ar burnos priežiūros praktikos klaidą arba šiurkščią praktikos klaidą <...>, kreipiasi į asmens sveikatos priežiūros įstaigos, kurioje buvo teikiamos odontologijos ar burnos priežiūros paslaugos, kurių metu padaryta praktikos klaida arba šiurkšti praktikos klaida, vadovą dėl drausminės atsakomybės taikymo odontologui ar burnos priežiūros specialistui.*“. Pažymėtos nuostatos tarsi įpareigoja darbdavį automatiškai taikyti atsakomybę, tačiau šioje vietoje svarbu paminėti tai, kad net jeigu odontologo ar burnos priežiūros specialisto padaryta odontologijos praktikos klaida (net ir viena) vėliau ir būtų pripažinta darbo pareigų pažeidimu (ne šiurkščiu darbo pareigų pažeidimu), sprendimus, kokių veiksmų imtis sužinojus apie padarytą darbo pareigų pažeidimą, asmens sveikatos priežiūros įstaigos vadovai, vadovaudamiesi Darbo kodekso ir kitų darbo pareigų pažeidimų nagrinėjimo procedūras reglamentuojančiais teisės aktais, priimtų patys savarankiškai, kadangi, vadovaujantis Darbo kodekso 58 straipsniu, išimtinai darbdaviui priklauso ši teisė.

Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta, manome, kad Sveikatos apsaugos ministerijos Nutarimo projekte siūlomas OPĮ 13 straipsnio pildymas 3 dalimi yra perteklinis, kadangi asmens sveikatos priežiūros įstaiga, kaip darbdavys, vadovaudamasi Darbo kodekso 58 straipsnio nuostatomis, savarankiškai ir be subjektų iš išorės įtakos turi teisę inicijuoti visas su galimais darbo pareigų pažeidimais susijusias procedūras.